

Toftamenn eiga nú Eysturoying

P/F Eysturoyingur hefur keypt línuskipið Eysturoying frá Kongshavnar Trolarafelag. Báturin verður frammyvir skrásettur á Toftum og sambært nýggja eigarinum er tað einasta broytingin

Eysturoyingur er eitt av línuskipunum, sum varð bygt á Vestmanna Skipasmiðju í býrjanini av sjeytiárunum. Tá kalladist hann Sundaenni. Síðani hefur hann itíð Vágbingur áðrenn hann fekk navnið Eysturoyingur. Tá hoyrdi hann heima á Strondum. Við søluni hesaferð hefur hann fingið nýggjan heimstað á Toftum

SVEINUR TRÓNDARSON

Línuskipið Eysturoyingur, sum Kongshavnar Trolarafelag við Bjarta Mohr og øðrum átti, hefur fingið nýggjar eigarar.

Eitt nýtt partafelag, kallað P/F Eysturoyingur, hefur keypt gamla Sundaenni, ella Vágbing.

Nýggjur reiðari á Eysturoyingi er Johannus Olsen,

sum saman við P/F Snodd eigur nýggja partafelagið.

Johannus Olsen sigur, at einasta broytingin í sambandi við at nýggju eigararnir hava yvirtikið skipið er, at tað frammyvir verður skrásett á Toftum.

Manningin er tann sama, og tað merkir, at teir 14 mennirnir, sum vóru við Eysturoyingi, framhaldandi verða við skipinum.

Hvørki nýggi ella gamli eigarin vilja siga nakað um hvat teir hava latið ella fingið fyri skipið.

Eysturoyingur er bygdur í 72/73 á Vestmanna Skipasmiðju, men er uppussaður fyri ikki so langan tíð síðan.

Eysturhøvdi fór at leka

20-tonsarín Eysturhøvdi úr Klaksvík mátti senda boð eftir hjálp mánadagin, tí sjógvur var í maskinrúminum. Hóast langt úr landi var vandi kortini ongantíð á ferð

SVEINUR TRÓNDARSON

Mánadagin mátti 20-tonsarín Eysturhøvdi úr Klaksvík senda boð eftir hjálp, tá manningin gjørdist greið yvir, at sjógvur var í maskinrúminum.

Eysturhøvdi var staddur út úr Mýlingi, tá teir sóu brekið, og teir gjørdi ikki mætari enn at senda boð eftir Vaktar- og Bjargingartænastuni.

Av tí at verjuskipið Triton var nærri við har Eysturhøvdi lá, fóru teir til hjálpar.

Sambært Færøernes Kommando fekk Eystur-

høvdi pumpur frá Triton, sum annars tók bátin upp á sleip og sigldi hann inn til Klaksvíkar.

Eigarin, Jógván Lützen sigur við Sosialin, at teir enn ikki vita hvat tað er sum feilar umboð á Eysturhøvdi.

– Vit hava roynt at finna út av hvat tað er sum er galið, men enn hefur tað ikki eydnast, sigur hann.

Jógván Lützen sigur at tað er fult á tveimum av teimum trimum sleipistöðum í Klaksvík. Báturin liggur tí á sjónum enn, men har er vakt umboð, og aðrar pumpur eru komnar um-

boð síðani báturin kom til Klaksvíkar.

Jógván Lützen sigur, at hóast tað ikki ljóðar tespuligt, so var vandi ongantíð á ferð.

– Manningin gongur javnan niður í maskinrúmi, og tað var einum slíkum túri, at teir funnu út av, at motorurin oysti, sigur Jógván Lützen.

Hann leggur afturat, at báturin fer út aftur tá brekið er funnið, og maskinrúmið er reinsað.

Tað eru fyra mans við Eysturhøvdi

Fyrrverandi fiskasølustjóri:

Frontsoldátarnir mangla

Sambært Bjarta Mohr er føroyska fiskivinnan ikki væl fyri. Føroyingar leggja enn alt ov stóran dent á at framleiða hálvliðnar vørur, heldur enn líðnar vørur, og orsökina sigur hann vera, at teir dugnaligu sølumennirnir mangla

SVEINUR TRÓNDARSON

Ein av teimum, sum í nökur ár stóð í fremstu røð í føroyska sølulíðnum, Bjarti Mohr, eftirlýsir tí sum hann kallar frontsoldátum í sølulíðnum.

– Vit hava ongá slíkar, sum ganga undan og krevja av okkum at vit skulu gera aðrar vørur enn hálvliðnar, og tí framleiða vit tað enn. Harvið missa vit ein stóran part av virðisøkingini av føroysku veiðuni, sigur Bjarti Mohr í einum stuttum prát við Sosialin.

Bjarti Mohr, sum saman við øðrum rekur Kongshavnar Trolarafelag, heldur eftir øllum at døma ikki, at tað er tann fallandi veiðingoddi, sum er tann stóri trupulleikin, men heldur tað harafturímóti verða tann veruleiki, at vit enn ikki eru komnir longri við framleiðslulíðnum enn til at gera hálvliðnar vørur.

Nøggin og prisurin fella

Bjarti Mohr sigur, at tað er munandi minni at fáa av toski nú enn tað var í fjør og í fyrrarárið.

– Hagtøluni fyri árið í ár vísa, at vit bert fiska tað, sum svarar til umleið 50 prosent av toski sammett við tað, sum vit fiskaðu í 1997, og tað er ein ógillig niðurgongd, sigur Bjarti Mohr.

– Hineigin kunnu vit so gleðast yvir, at prisurin á toski er hækkaður rættliga nógv, og tí kunnu vit selja helvtina fyri sama virðið, staðfestir hann og leggur afturat, at tað mann vera orsøkin til at eingin ger vart við trupulleikan.

Bjarti Mohr sigur, at sum tølina laga seg í løtuni, so er umleið 70 prosent av tí, sum kemur upp á land í løtuni, upsi.

– Tað keðiliga er bara, at uppsaprisurin er so ótrúliga lágur. Umleið 4 krónur og 25 oyru fyri kilo. Tað ger, at nøggin sum skal til, fyri at fáa hjólini at mala, skal vera stór, sigur hann.

Men, sum sagt, so heldur Bjarti Mohr, ikki at tað er ein beinleiðis hótan undir samfelagnum, at veiðan er fallin so nógv.

– Nei, ikki tá ein hugsar

– Vit eru enn alt ov bundin av at framleiða hálvliðnar vørur heldur enn líðnar vørur, og tað er í framleiðsluni av líðnum vørur, at pengarnir liggja sigur Bjarti Mohr, fyrrverandi Fiskasølustjóri

um, at flotin er minkaður við umleið helvtini, sigur hann.

Við hesum metir hann, at tað skuldi verið grundarlag fyri at vit ikki renna okkum inn í eina slíka kreppu sum vit gjørdur fyri nøkrum fáum árum síðani.

Framleiðslan má broytast

Sum sagt, so heldur fyrrverandi stjóri á Fiskasøluni, og núverandi reiðarin ikki, at føroyska fiskaframleiðslan er rætt samansett.

Hann vísir á, og tað hefur hann gjørt fyrr, at tað hjálpir einki bara at framleiða hálvliðnar vørur, tí føroyska samfelagið missir eina fitt av peningi við at vit ikki virka fiskin meir.

Ein stórur partur av fiskinum verður seldur aðrastaðni enn í Føroyum og tað er tí, at tað fæst meira fyri fiskin uttanlands.

– Men tað sigur seg sjálvt. Hjá skipunum snýr tað seg um at fáa sum mest fyri fiskin, og tá vit ikki fáa

meira við at landa í Føroyum, so landa vit har sum vit fáa betri prís, sigur Bjarti Mohr.

– Eg var á fiskarímessu fyri kortum, og har sá eg, at vit eru eftirbátar tá tað kemur til at framleiða líðnar vørur. Onglendingar, skotar og aðrir framleiða líðnar vørur, meðan vi liggja og framleiða hálvliðnar. Ein partur av orsøkini til tað er, at vit hava ikki sølufólkini, sum krevja av okkum, at vit leggja framleiðsluna um. Vit hava ikki teir frontsoldátarnir, sum siga, at nú er tíð at leggja á annan bógv, sigur Bjarti Mohr.

Men so er spurningurin hvussu vit fáa hendur á hesum fólkunum. Er tað neyðugt, at teir eru føroyingar, hesir frontsoldátarnir?

– Nei, tað haldi eg ikki. Tað er heldur ein spurningur um hvat vit vilja við okkara vinnu. Um vit vilja fáa tað burturúr henni sum vit kunnu. Vit mugu staðfesta, at ein stórur partur av virðisøkingini, sum er á føroyskum fiski fer fram í øðrum londum enn í Føroyum, og tað er ikki skilagt, sigur Bjarti Mohr, fyrrverandi stjóri á Fiskasøluni.

Tí heldur Bjarti, at sølufyrirtekurnar í Føroyum eiga at leggja á annan bógv. Tær eiga at sleppa burtur úr vanatankunum at føroyingar framleiða blokk og aðra hálvliðna vørur, og istaðin fara at brúka kreftirnar upp á at framleiða vørur, sum kasta nógv meira av sær til samfelagið.

Bæði til skipini, sum føra veiðuna til lands, og til tey fólkini sum starvast í vinnuni. Góðskeytingin av vøruni, og harvið inntøkurnar skulu flytast »heim« til Føroyar, heldur enn at hita búskapin í øðrum londum

Fiskaseljarnir eiga ikki teir fronsoldátarnir, sum ganga undan og krevja at vit leggja framleiðsluna um, sigur Bjarti Mohr